

Ein bißchen Schwund

القليل من الهدر

١- قوس

قَوْسٌ سَبَاعِي الْأَلْوَانِ،
ممدودٌ على السَّحْبِ السَّوْدَاءِ جَسْرًا
وطيد!
وَالرَّعْدُ يَزْمِجُرُ مِنْ بَعِيدٍ
تلهت الأرض
وتزفرُ في وعيدٍ
تلمعُ الألوانُ جوهرةً على عنق شجرة
تزقزق الطيور... ترقصُ رقصةً
الصَّيْفِ المديد
يَا قَوْسًا سَبَاعِي الْأَلْوَانِ،
ترتبطُ في الأعلى هُنَا وَهَنَا،
مَجْدُكَ السَّابِعُ مَجْدُكَ الْقَدَمَاءِ
رمزًا لِلسَّلَامِ
ومجْدُكَ الْآيَامِ.

1. Unterm Regenbogen

Siebenfachgewölbter Bogen,
farbensprühend ausgespannt
vor schwarzblauen
Wolkenwogen!
Donner grollt noch fern. Das
Land
atmet auf. In Perlen glitzert
regenbogenfarbner Glanz,
aus den Büschen lustig
zwitschert
Vogelchor zum Sommertanz.
Siebenfaltner Regenbogen,
bindest oben, hüben, drüben,
drum als Friedenszeichen
loben dich die Alten -
und die Sieben.

٢. طريق

وَتَسْأَلُنِي يَا قَلْبِي: مَنْ تَكُونُ؟
اسْأَلِ الْقَطْرَةَ عَنْ بَحْرِهَا
عَنْ حَزْنِهَا عَنْ هَمِّهَا
كيف تاهت ثم عادت
تبكي على أمواجها
أَغِيبْ عَنِ نَفْسِي، فَأَرَاهُ فِي قَدِّ اتِّحَدٍ
أَنَا وَأَنْتَ كُنْهَانٍ فِي وَاحِدٍ أَحَدٍ
نَعَمْ لِنَعَمْ، وَصَالَ جَدِيدٍ؟
نَارُ تَوَهُجٍ
سَوْدَاءَ بَيْضَاءَ
فِي كَهْفٍ عَمِيقٍ، تَشْقُ لَنَا الطَّرِيقَ
فِي تَسْعِ الْقَلِيلِ، وَالْوَسْعِ يَضِيقُ.
مَنْ النَّبْعِ ذَاتَهُ نَنْطَلِقُ
يُحَرِّرُ بَعْضُنَا بَعْضًا
وَنَبْنِي فِي الْبَعِيدِ
عَهْدًا وَطِيدَ
وَفِي الدُّرُوبِ، مَعَ الْقَطْرَاتِ
نَمْضِي نَتَّحِدُ
نَقْرَعُ الْأَبْوَابَ بِصَمْتٍ،
نَسْتَسَلِّمُ...
فَنَلْتَقِي مِنْ جَدِيدٍ.

2. Unterwegs

Fragst Du mich, mein Herz: Wer bist du?
Frag den Tropfen nach dem Meer:
Kaum entflohn, in dumpfer Unruh
träumend, sehnt er Wiederkehr.
Frag ich dich, mein Herz: Wir zwei
sind doch eins? - In Eins gebannt!
Keiner wird zum andern frei,
eh er sich in ihm erkannt.
Ja zu Ja in Neuvermählung!
Glühend schwarz und weißes Feuer
reißen in die engste Höhlung
Horizonte ungeheuer.
Groß wird klein und Klein wird groß.
Quellend aus dem gleichen Grund
lassen sie einander los,
unterwegs zu neuem Bund.
Unterwegs, mit nächsten Tropfen
wird Vereinigung zum Fest,
wenn wir leis an Türen klopfen,
Du und Ich sich überläßt.
Unterwegs zur großen Einung
lindert unsre Einsamkeit
Tropfeneinung als Erscheinung
letzten Ziels der Endlichkeit.

٣. ليش؟

كان الوقت نايم بضو الضهر، بسواد
الليل
والزهر عم يكبر
مرة ورا مرة
من ثمرة ل قمحة لجوز وتفاح
عم يكبر
والخريف عم يلون الشجر
ليش الخريف بوجع مثل الربيع
اتطلع، ليك شجرة الصفصاف
كيف مفرعة كأنا بأول الربيع
وعم تشلح تيابا وتغطي الأرض بوراق
دبلانين
ليش الخريف بوجع مثل الربيع
وأخر الزهر مثل أول زهر
ناطر بالعشب الجديد
وحيد
قريباً رح يرتاح الوقت، بتخت من جليد
رح يحلم ليالي طويلة باللي قبل بالأصل،
بالفاية
ليوم يرجع يَمَيِّقُو الربيع
لرقصة الدني اللي بتخلق وما بتخلص
ليش...؟

3. Warum?

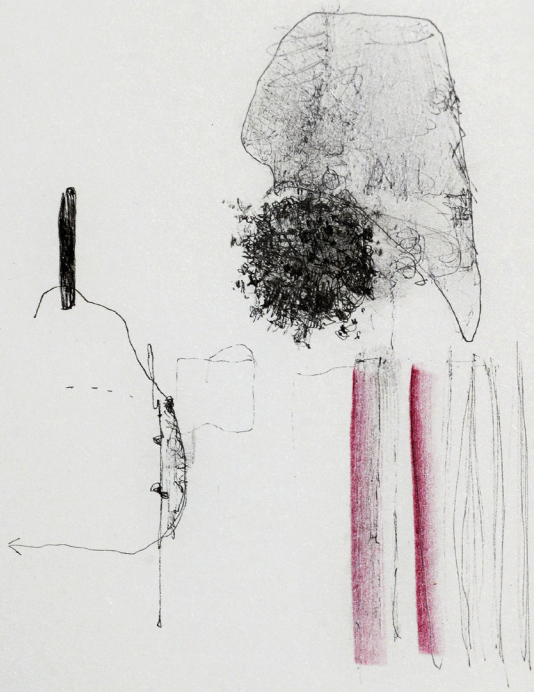
Warum schmerzt
wie der Frühling
der Herbst?
Im flimmernden Licht
des Mittags,
in schwülen Nächten
ruhte die Zeit.
Stetig reiften
von Blüte zur Frucht
duftendes Korn,
Äpfel und Nüsse.
Jetzt jagt Herbststurm
die Zeit, wechselt rasch
den Bäumen die Farbe,
- schau nur: die Birke,
fast wie im Frühling! -
lichtet ihr Kleid,
deckt den Boden
mit faulendem Laub.
Letzte Blumen,
den ersten gleich,
warten einsam
im kurzen Gras.
Bald wird ruhen
im eisigen Bett die Zeit,
in langen Nächten träumen
von Ursprung und Ziel,
bis der Frühling sie weckt
zum altjungen Reigen.
Warum...?

٤. دعة الغريب

أزهار عم يندهلا الضو
وولاد عم يتلوعوا من الجوع،
بالهَرَب اللي كلو خوف
يا دعة الغريب
يا لعنة الناس اللي توجعوا!
واللي ما توجعوا!
بعد في ورود عم يتزهر، ع طريق النحل
في لمعة وطنين ب كل محل،
بعبر في سمك قضى يلمع بالبحر،
وولاد عم تلعب عالخليج
الحياة ملوثة، والموت عم يغازل بالسر
القمح اللي ضحوا فيه،
عم ينخيز
في ولاد عمرن شوي
عم يتلوعوا من الجوع
يا زهرة محبة
بدعة الغريا
ب لغز ما إلو آخر
يا لعنة الموت الأكيد
ب هوة عميقة
يا الله اللي عم يتوجع معنا
وين مخبي الخطيئة؟

4. Zertretene Blumen

Zertretene Blumen von achtlosem Schritt,
zum Licht doch gerufen und künftiger Frucht!
Verhungernde Kinder auf angstvoller Flucht:
Wer schuldet's, wer flucht wem, wer leidet nicht
mit?
Noch blühende Blumen von Bienen besucht,
noch leuchtet's und summt es und schwirrt's
ringsumher,
noch silbrige Fische im schimmernden Meer,
noch spielende Kinder in heimischer Bucht.
Buntschillerndes Leben, umworben vom Tod!
Geopfertes Korn lebt im täglichen Brot.
Genieße und übe des Kornes Geduld!
Verhungernde Kinder, vergeudete Frucht,
gezeugt kaum ins Leben, zum Tod schon
verflucht!
Unendliches Rätsel: Wo gründet die Schuld?
(Uraltes Geheimnis: nicht achtloser Schritt,
im Abgrund des Leidens Gott selbst leidet mit.)

٥. ذكرى

أنا وصغير،
 كنت امشي تحت الشجر وإحلم
 نام عالشب الناعم كأنه عم فتش ع خضن داي،
 وإيدني يلفوني بحنان
 ولما كنت إرفع رأسي،
 شوف روس الشجر
 وغيوم عم تركض بسما زرقا ما بتخلص
 وتحت، بين إجري والعشب،
 شفت الحياة
 تراب عم يخلق
 تراب عم يموت!
 شفت الحياة قتال ووجع وصريخ وزحف وسكوت
 وتراب عم يخلق!
 وتراب عم يموت...
 جريت دور
 بالنعمة السايحة والسواد،
 بالضول بيعمي العينين،
 وين بتتكسر آخر نظرة قوة بعيون الإنسان
 جريت دور بالصدى
 وبآخر الآخر...
 ع الأساس الأخير بكل شي،
 هون... مش من زمان...
 هون، من كتير قريب
 كان في إيدني دافية ماسكة إيدي
 لتأكدلي إنو الأساس موجود
 واللي بيترك حالو يفرق، بينغمس بحنان بيخوف
 قد ما هوي قريب.
 من وقتا حسيت ...
 إنو الأساس صار واضح ومش بعيد
 صار واضح
 ومش بعيد.

5. Erinnerung

Als ich, Kind noch, träumend unter
 Bäumen ging,
 schmiegte ich mich gerne in das weiche
 Moos.
 War's Erinnerung an verlorenen
 Mutterschoß,
 wo noch nahe Hülle mich so warm umfing?
 Als ich später durch die hohen Wipfel sah
 wie unendlich über Wolken Himmel blaut
 und wie unten neben meinem Fuß im Kraut
 krabbelnd, kämpfend, leidend Lust und Tod
 geschah,
 sucht ich zu ergründen letzten Grund im
 All,
 in der schwarzen Tiefe, in zu grellem Licht,
 in dem Menschaugen letzte Kraft
 zerbricht.
 Tönt von nirgendwo dem Sehen Widerhall?
 Widerhall des letzten Grunds im All? Ganz
 nah
 hielten Hände meine hier oft wärmend fest,
 Zeichen letzten Grundes: wer sich überläßt
 fällt ganz tief, ganz sanft, ganz nah -
 der Grund geschah!

٦. جوع

6. Hunger

وحش الرعب، القوانين الصارمة، الأصل،
 الغاية، المستقبل المفقول بعالم خرافي
 متروكين بهالعتم، وحولنا عم تبرم كواكب
 نار،
 مين فينا قادر يوحد القطبين، يجمع
 النقيضين
 يا أبا العالم!
 قد ذابت الأسماء القديمة
 إنهم ينوحون عليها ويكفون
 لأنه لن يسمع بها فيما بعد
 وحش الرعب، القوانين الصارمة، الأصل،
 الغاية، المستقبل المفقول بعالم خرافي
 متروكين بهالعتم، وحولنا عم تبرم كواكب
 نار،
 مين فينا قادر يوحد القطبين، يجمع
 النقيضين ويحلم!
 ومن وين طالع هالصوت اللي عم يندهلي:
 يَا جَوْعًا يَفِيضُ فِي،
 كَيْفَ أَوْحَدُ الْعَالَمَ
 والأبواب أمامي مغلقة؟
 يا أبا العالم!
 هَبْنِي خَبْرًا مُغْدِيًا لَا حَجَارَةَ!
 آلهة الأزمان القديمة، أول التكوين، قبل
 الولادة،
 «كَانَ الْبَدْءُ فِي الْكَلِمَةِ»
 فَلْتَنْظُرِ الْإِجَابَةَ!
 فَلْتَنْظُرِ الْإِجَابَةَ!

Ungeheuer, aus kalten Gesetzen geronnen,
 Ursprung, Ziel und Zukunft streng
 verschlossen,
 schreckt die riesige Welt. Sind wir Genossen
 dunkler Mitte, umwirbelt von brennenden
 Sonnen?
 Ruft da Einer hervor das Große und Kleine?
 Vater der Welt? Die alten Namen zerronnen,
 tot, beweint. Und nichts dafür gewonnen.
 Warum träumt's und schreit's in mir: vereine!?
 Hunger, weltentief, in mich ergossen,
 nur, daß ich die Welt und mich vereine?
 Bleibt die Mitte ewig mir verschlossen?
 Gib doch nährend Brot mir und nicht Steine!
 Uralt Ahnen, vor der welt beschlossen:
 «Ursprung war im Wort» - Antwort erscheine!

Gedichte von **Max Seidel**
Gesprochen von **Dana Mikhail**
Musik & Ton Gestaltung **Jawad Nawfal**
Keyboard für *Warum?* und *Zertretene Blumen* **Marc Ernest**
Mixing **Jad Atoui & Cedrik Fermont**
Mastering **Cedrik Fermont**
Illustration *Pfad* bei **Baha' Souki** (2025)
Gestaltung and digitale Identität **Mike Malajalian**
Korrektur der libanesischen Übersetzung **Adham Dimashki**
Rechtschreibprüfung **Isabella Nagy**

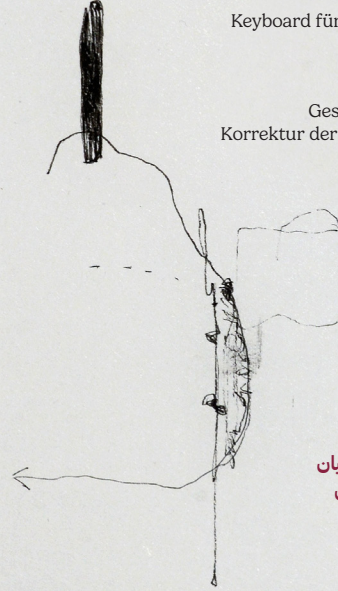
In Beirut, Libanon aufgenommen

شعر ماكس سايدل
أداء ضنا مخايل

موسيقى وتصميم صوتي جواد نوفل
كيبورد على «ليش؟» و «دعسة الغريب» مارك إرنست
ميكس جاد عطوي و سيدريك فيرمونت
ماستر سيدريك فيرمونت

لوحة الغلاف «درب» لـ بهاء السوقي (٢٠٢٥)
تصميم الغلاف، الكُتَيْب وتصميم ديجيتال مايك مالاجاليان
قراءة النصوص المترجمة وإعادة توليفها أدهم الدمشقي
تدقيق اللغة الألمانية إيزابيلا نادج

تم التسجيل في بيروت، لبنان

Dieses Werk wurde aus meiner Sehnsucht geboren, mich durch eine autobiographische Arbeit tief mit meinen deutsch-libanesischen Wurzeln zu verbinden.
Die Kriegs- und Krisenzeiten, die wir seit Jahrzehnten im Libanon erleben, spiegeln die schicksalhaften Reisen, das Leid und den Kampf meiner Vorfahren wider, wo harte Arbeit und Glaube unzertrennlich sind. Durch ausgewählte Auszüge aus dem Gedichtband meines Urgroßvaters, *Späte Ähren Lese*, tauche ich in seine sanften Oden an die Natur und seine ständige Befragung des Mysteriums des Lebens ein.

ينبع هذا العمل من الرغبة في استكشاف سيرتي الذاتية وتاريخ جذوري الألمانية-الليمانية، متأملة في كيفية تكرار التاريخ. فبينما نعيش اليوم أوقات الحرب والأزمات في لبنان، أعود بالذاكرة إلى رحلات أجدادي، وإلى نضالاتهم ومعاناتهم التي تعكس واقعنا الحالي، مؤكدة أن الجهاد والإيمان متصلان ومتلازمان على الدوام.
«هديم» (الحصاد المتأخر أو ما تبقى من حصاد العام الماضي)، هو ديوانٌ لجَدِّ والدتي، بؤابة أغوص منها في الطبيعة، متأملةً جوهر الحياة.

■■■ HEINRICH BÖLL STIFTUNG

بيروت
الشرق الأوسط

© 2025

تم إنتاج هذا العمل
بالتعاون مع مؤسسة
هنرش بل، مكتب
الشرق الأوسط.

Dieses Werk wurde in
Zusammenarbeit mit der
Heinrich Böll Stiftung, Büro
Mittlerer Osten produziert.